

erről a fél
logi végre-
elrendeltek
ügyész fel-
végrehajtás
járás végzet
egyenérték
miről a fél
rendeltek k.
szlet fizetés
szteriumhoz
nberbe adott
argyában. —
velőség érte-
vetkeztek.)
sztv.
vai a nő-

1885.

Tizennegyedik évfolyam.

TORONTÁL.

6-ik szám.

Csütörtök, február hó 5-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megejelen hetenkint egyszer, csütörtökön.
Szerkesztői iroda:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és melleletek — utóbbiak a
kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva —
minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Ké-
retik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt leg-
főbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel
azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előle-
gese beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hir-
detésért 1 frt, 100–200 szóig 2 frt, 200–300 szóig
3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beig-
tatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugta-
bélyeg is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmondosor első hirdetésnél 6 kr., többeszerinél
4 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken, hová
az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Hertelendy Gyula. (1835–1885.)

A valódi magyar gentry szokásait, jellegét és hagyományait híven megöröztö, Bocskári vendégszerető ősi kastély urát kísértük f. évi február 1-én, d. u. 2 órakor, örök nyugalomra.

Hertelendy és Vindornyalaki Hertelendy Gyula, a közszeretelben és tiszteletben élő, példás családfő, jó hazafi, tudományilag és művészetileg képzett lovagias jellemű, emberszerető férfiú, f. hó 30-án, reggeli 8 órakor, hasznos és munkás életének delén, 50 éves korában szolgáltatta át testét az örök nyugalomnak, lelkét az örök életnek.

Annál sujtóbb és meghatóbb volt a halál híre az egész megyére nézve, mert oly fiának kellett végbucsut mondania, ki korábbi, a közügyektől némileg visszavonult életével szakítva, az utóbbi hosszú évek során keresztlül tapasztalatokban gazdag tehetségét, sokoldalú ismereteit, buzgó és épen ezért eredménydus munkásságát, egészben a haza és megyei vitális érdeke kérdéseinek tapintatos megoldására, humanistikus törekvéseinek érvényesítésére, röviden: minden jónak és szépnek elővitelére és felvirágoztatására szentelte.

Mint komolyan és figyelmesen észlelő éles belátásával csakhamar felismerte időszerűségét az anyagi előnyök túlbuzgó hajhászataiban, kiválóságai mellett azon hátrányait, sőt olykor bűneit is, melyek legtöbbször a gazdaságot folytatók érdekeit csonkítva, csakis a téren fogantatott, czélszerű és hasznos intézkedésekkel és reformokkal voltak paralizálhatók.

Mint megye-bizottsági tag, mint a Torontálmegyei gazdasági egyesület elnöke és a gazdasági bizottság előadója a legmegbízhatóbb és szakmabeli forrásoknak felhasználása mellett testtel-lelkekkel

oda törekedett, hogy a birtokosok és gazdák sorsán könnyítsen, s azok lehetőleg védve legyenek.

Kora halála annál fájdalmasabban érinté az egész megyében nagy számmal található ismerőseit és barátait, mert a népszerűségeen kívül, melyet a Hertelendy család e megyében személyi érdemeinél fogva kivívott, a bánatból közszeretelben és tiszteletben élő főispáni családnak jutott legtöbb osztályrészül.

A gyászszertartás, mely a kora délutáni órákban kezdetet meg és véget ért, kellőleg igazolta, hogy kit és mit vesztett Torontálmegye e férfiban.

A koszorúkkal és virágokkal övezett ravatalon ott nyugodt a megkönnyezett halott, az elszállott lélek által vissza hagyott kifejezésével a szelidségnek, és a megváltoztathatlanba való megnyugvásnak.

A nagyszámu községbelieken kívül, kik most már nem urokat, hanem igaz barátjukat sajnálták, jelen voltak Thurn-Taxis Egon herceg; elnökével gróf Csekonics Endrével élén, a Torontáli gazdasági egyesület; Rónay Jenő főjegyző vezetésével a megyei bizottság küldöttsége; a közelebbi rokonság részéről a főispán, neje és Józsika leánya, a ki már napok óta egész odaadással örködött a szeretett szenvedő felett; Gyömöröy ezredes Temesvárról; Juhász huszárhadnagy, a főispán veje; Hertelendy Imre; Hadfy közjegyző; Karácsonyi Rozsa; Bakó Farkas; a család bensőbb barátai és rokonai: Dezsán és neje; Namesnyi és neje. A közel és távolabbi vidék előkelősége: Várady és Gyertyánfy törvénytudó elnökök; Dániel János; Dániel Béla neje; Pap Simon; Steingassner járásbíró; Szentkláray akadémiai tag; Vinczeheidi; Brettner; a helybeli huszár tiszti kar s a Nagy-Kikindaiak egy része; Steinbach kir. tanácsos és tanfelügyelő; Kristofy lelkész;

Kupuszarovits közbirtokos; Bakalovits nagy-becskereki és n.-kikindai, Belicska zombolyai, Delimanic cseneji, Issekutz kanizsai szolgabíró; Reviczky Tamás; Nédits; a megboldogult gazdasági tisztika kara stb. stb.

Emlékkoszorúkat küldtek: Csekonics gróf; megyebizottság; Jekellussy Lajos Budapestről; főispán; Juhász és neje; Hertelendy Józsika; Pap Simon; Jeszentszky Béla; Dezsán; Hadfy és neje; Jeszentszkyék; Namesnyék; Dániel Béla; Reviczky Tamás; Karácsonyi Rozsa; a szolgabírók; Dániel János; a gazdatisztviség stb. stb.

A gyászszertartást fényes segédlet mellett a nagy-kikindai prépost végezte.

A közel 400-ra menő résztvevők kísérete mellett a feledhetlen boldogult hült tetemeit a bocskári családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Az örök világosság fényeskedjék neki!

A vigasztalhatlan özvegynek, pedig ki a megboldogultnak oldala mellett, mint nő, igaz hűségével és változhatlan szeretetével, mindenkinek tiszteletét és rokonszenvét kiérdemelte, az nyujtson irt sajtó sebeire, a ki egyedül képes a szenvedő özvegyeket megvizsgálni.

A polgárosított határvidéken fenálló házközösségi intézmény megszüntetése tárgyában

Torontálmegye alispánja a megye bizottságának 1884. évi 1334. kgy. sz. a. hozott határozata folytán a megye közönsége nevében következő feliratot intézte az országgyűlés képviselőházhoz:

(Folytatás.)
Ezen zavart lehetőleg még növelte az 1881. évi 34601. sz. a. kibocsátott igazságügyministeri rendelet a polgári perrendtartásnak a polg. határvidékeken leendő életbe lépése tárgyában, mely azon alapelvet, hogy a házközösség a házi atya által kifelé kép-

viselt egységes jogi személyt képez, teljesen szem elől téveszti, és betű szerint veit értelemben még a perrendtartás és a gyámtervény néhány sarkaitos tételébe is utózik.

Ezen rendelet egyeteket között kimondja, hogy per esetében nemcsak a kereset II. példánya a házfőnek kézbesítendő, de erről a házközösség összes szavazatképes tagjai is felzetten értesítendő, illetve a tárgyalásra időző vagy a perfelvételre határidőt kitűző végzés a házközösség fejének és többi szavazatképes tagjainak kézbesítendő. A bíróság ezen végzésben egyuttal a házközösség összes szavazatképes tagjait felhívja, hogy közös megbízottat válasszanak, a ki őket képviselni, illetve a házközösséget képviselő ügyvédet választani és meghatalmazni hivatott. De egyuttal hozzászól a rendelet, hogy rendes eljárás esetén: „a házközösség szavazatképes tagjai arról is értesítendő, hogy képviselő ügyvédet közvetlenül is állíthatnak.”

Miután az egész rendelet nem szól soha nagy- és kiskoru szavazatképesekről, könnyen megtörténhetik, hogy a gyámtervény 88. és a pris. 8. és 11. §-ai ellenére a kiskoru szavazatképes egyenesen és közvetlenül idéztetik perbe.

Ebben egy újabb bizonyítékot vélünk látni arra nézve, hogy mennyi nehézséggel jár azon, e ministeri rendeletben is kifejezett törekvés megvalósítása, hogy a házközösségen belül is megadassék az önálló rendelkezési jog az egyesnek; különösen, ha ez a házközösségi egységnek oly eklatans mellőzéssel történik mint itt.

A szavazat-képességtől feltételezett lényegesebb jogosítványok egyébiránt a következők:

a) az 1850. évi alaptörvénynek még most is érvényesnek tekintendő 36. §-a értelmében a házi atya minden fontosabb ügyletnél, melyek az egész családot vagy a házközösségi vagyont érdeklik köteles kimutatni, hogy valamennyi szavazatképes tag meghallgatott és a többség beleegyezett.

Ez azonban nem zárja ki, hogy az 1873. évi XXIX. t. cz. 3. és 4. §-ai értelmében az egyes tag saját vagyon illetménye felett rendelkezessék, ha mindjárt ezen illetmény a rendelkezés idején még részét is képezi a közös vagyonnak.

b) A második jogosítvány, mely a házközösség szavazatképes tagjait illeti, az 1875. évi XXIX. t. cz. 5. és 6. §-aiban leli alapját és abban áll: hogy ugy a

TÁRCSA.

Tóbiás keservei.

Vig elbeszélés.
Ira: Lauka Gusztáv.

A forradalom letűntével fátoly borul annak érdekessítő, sokszor boszantó, vagy neha visszatetsző mysticizmusára is. Ha győzött: akkor öröme, ha bukott: akkor fájdalma temeti el a szereplő egyének rejtellyességét. A harcélet moralja csak három paragrafusból áll: a hűség, bátorság és vitézségből.

Kik naponkint szemben állanak a halállal, azoktól nem igen szoktuk kérdezni: kik és mik voltak azelőtt?

A szabadságharcz lebunkózása után Vadkerti Tóbiás fekete kenyér és vörös hagyma mellett bujkált, hogy a börtöntől és művészi-
leg kigondolt üldözésektől menekülhessen, később azután, hogy a fejedelmi bocsánat kihirdetett, s a haza védelméért elkobzott birtokcskaja visszaadott, haza tért ősei fészkebe Fancsikara, és bánatának és unalmának elűzéseül, tagas udvarkertjében olyan cseresnyést létesített, hogy annak legalább harminczféle faja pünkösdi napjától Szent István napjáig tartó virágzásával és éréssel, nemcsak kedélyét, hanem gyomrát is gyönyörködtette.

Őt év alatt azonban tökéletesen betelt e mulatsággal, és épen ötven éves korában szomorun tapasztalta, hogy a régi magyar táblabírói ut és irány vágyányából kizökkent élete sivar és kietlen lett.

— Egyedül tovább nem maradhatok, mert vagy a lelket kopasztó melancholiára, vagy a mi kellemesebb de gyilkolóbb: a borivásra adom magamat, tehát megházasodom — gon-

dolá magában, — nyergeltetett, s lóhátán neki indult a közel és messze vidéknek azon merész, mondhatnók, vakmerő elhatározással, hogy jeggyürü nélkül nem tér Fancsikara.

Mint régi jóismerőst már a forradalom előtti időkben mindenütt szívesen fogadták. Forradalmi élményeit egyenesen tudta elbeszéli, ha kifogyott a történetből föllentelt, a tárgyakat pedig annyi leleményességgel választotta meg, hogy abban fiatalok és öregek, ifjak és leányok, férfiak és asszonyok egyaránt gyönyörködtek.

Vadkerti Tóbiás mindenütt jól evett, jól ivott, jól mulatott és asszony után körülnézett. Hol őt találták öregnek, hol ő a férjhez mehető asszonyokat. De azért ő kedvvel folytatta körútját, s minthogy egy hunczut krajczárjába se került, lenkadatlanul folytatta pühatolozásait.

A harmadik héten már az egész vidék tudta, hogy miben sántikál. A hol legjobban biztalták, ott legjobban élceltek felette, Baggoson meg épen egy olyan szüzet akartak a nyakába fonnai, a ki ballábára sánta volt és jobbszemére vak. A jegyváltás csak abban mult el, hogy a nyomorék leány okosabb volt Vadkerti Tóbiásnál.

Magasliget falu alatt kalandozása negyedik hetének elején, az esteli órákban oly zápor érte utól, hogy mire őzv. Kuprákné udvarára bejutkott, őt ruhástól ki lehetett volna facsarni, vén gebéjét pedig meg kellett támasztani, hogy az elázástól el ne dőljön.

— Itthon van-e Márton gazda? akadózott az udvar közepéről, miután a kalapjáról lecsurgó esőből, néhány kortyot még le kellett nyelnie.

— Márton gazda a földben van, kiállt a pitvarból egy erőteljes hang, de én Kuprák Veron itthon vagyok. Mivel szolgálhatok?

— Egy kis száraz helylyel és egy po-

hár borral ha van, Márton egykori cimborájának Vadkerti Tóbiásnak!

— Tóbi, Tóbi! Ha későn is, de mégis valahára! válaszolt Veron csaknem a derekát törve le egy vízihordó ruddal a házrőző komondernak, ki a sutból előkerült, hogy a Tóbiás átázott felöltőnyét leemelni segítsen.

A vendég a komondor fájdalmas vonításai s a háziasszony szívelyes biztatásai között tolatta be magát a szobába.

— Asszonyom! Így nem maradhatok, megvesz az Isten hidege! Adjon valami szárazat, nevezze az akorminek.

Veron távozott, de csakhamar meg is jött. Ugyanazt tette Tóbiás is, csak hogy visszatérte után, már nem kellett se az áthúléstől, se a lázától tartania.

— Vallja be, hogy most is csak az eső terelte be hozzám?!

— Becsültem! egyenesen ide törekedtem!

Veron kezét nyujtá Tóbiásnak, az katonásan megszorította.

— Tóbi! Maga is megmutatta, hogy csak olyan barbár, mint a többi. Szegény Mártonom meghalt anélkül, hogy meglátogatta, anélkül, hogy láthatta volna.

— Veron csillagom! Nem jártam én az emberek között. Örízkednem kellett nekem az árulóktól és zsandároktól, kopóktól és fogdmegektől.

— Magasligetről hamar elszoztattuk őket. Csakhamar megunták a kergebirkát meg a keménymagos levest. No de most egy kevéssé magára hagyom, hogy legyen mit falatoznunk, majd elbeszélgethetünk a vacsoránál. Itt van ni, addig mu assa magát Piros Marci őrmester történetével.

olvashatott Piros Marcziról, a honvédőrmes-terről.

A vacsora elkészült, asztalhoz ültek.

— Fránya gyerek volt az a Piros Marci!?

— A biz a! — hunyorított Veron tetszőleg szemével, — hátha még ugy ismerte volna, a hogy én ismertem.

— Talán bizony tetszett is hujomasszony-nak? — kérde Tóbiás hangjában némi kis szemrehányással.

— Ő tetszett nekem, én tetszettem neki, de azért esküszöm, hogy neje vagy szeretője nem tudtam volna lenni soha.

— E válasz megnyugtathatta Tóbiást, mert egész meglepéddel, amugy huszár módjára tetőtől talpig kezdte mustálni Veron asszonyt. Mentül tovább nézte, annál jobban megtetszett neki.

Özvegy Kuprák Mártonné jó negyvenes lehetett ugyan, de ugy meg volt teremve, hogy az évek vajmi keveset közörlöttek le gömbölyüségéből. Élettavaszra annyi rózsát rakott volt orcájára, hogy azokat az életősz se bírta leszedgetni. Szemei kékek, de szeliden hamisak valának, olyanok, mint bizonyos nyájörzöké, melyek a legbarátságosabb arczkifejezéssel közelednek feléd, de megköszönheted, hacsak egy darabka kelmet visznek el lábikrádról. Haja annyi volt, hogy időszokunk hajtermelése mellett, három leányt is ki lehetett volna abból stafirozni. Tóbiás műértőleg gyönyörködött karjainak tojásdad-ságában és fogainak fehérségében. Kebele beillett volna, valami szerény falucskába szállódombnak.

E mustra után Tóbiás nagyot gondolhatott, mert ugyancsak öblös pohárral bajtolt fel a magasligeti vinkóból.

(Folytatása következik.)

házközösségi kötelek megtartása mellett osztály, mint a házközösségi kötelek végleges felbontása csak akkor rendelkezhető el, illetve mondható ki, ha azt a házközösség szavazatképes tagjainak többsége kívánja.

Hátra vannak még a nem szavazatképes, vagyis 18 éven aluli tagok, kiknek összes jogosítványuk ill. eltartás neveltetés és a vagyonfelosztáskor a vagyon megfelelő, lélek-szám szerint reájuk eső jutalékanak követel-hetésében állanak, a mely jogok egyébiránt a házközösség többi tagjait is megilletik.

A házközösségnek külön tekintetek alá eső tagjai azok, kik a visszalépi jog fen-tartásával a házközösségből kiléptek; továbbá a törvényesen és törvénytelenül a házközös-ségből távollevők.

Az első helyen említettkről az 1873. évi XXIX. t.-cz. 8. §-a kimerítően rendelkezik. A törvényes távollevők, kik alatt mindazok értetnek, kik valamely tőlük nem függő aka-daly miatt vagy a többi tagok beleegyezésével a házközösségen kívül élnek, teljesen egyenlő jogokkal és kötelezettségekkel bírnak, mint a többiek; míg a törvénytelenül távollevők az érdekeltek bármelyikének kérelmére hirtelményi idézés után 1 év 6 hónap és 3 napi határidő alatt a házközösségbe való visszatérésre felhívandók s ha ezen idő alatt vissza nem térnek, a tagok sorából kitörölendők.

Mint az összes házközösségi tagoknak egy már régen meglevő, de az 1850. évi alaptörvények és újabb gyakorlat által vagy mertekben kiterjesztett jogáról, meg kell még emlékezni a külön vagyon szerze-tésére irányuló jogosítványról, melynek tekintetében következő szabályok irányadók:

Ezen joggal a 37. § értelmében a házközösségi tagok csak annyiban élhetnek, a mennyiben a házközösség iránt tartozó kötele-ségeiket teljesítették. De a mennyiben ezen eset fennforog a házi atya beleegyezésével meg a házon kívül is kereshetnek munkát. Ezen engedély oly lényeges, hogy annak hiányában a külön szerzemény egészen a házközösséget illeti; míg engedély esetén a külön szerzeménynek csak aranylagos része adandó be a házi pénztárba, mely rész felett meg nem egyezés esetén a községi tanács határoz.

Az ily külön keresettel szerettek, a mennyiben azok tárgyat ingóság képezi, a szer-zőnek külön tulajdonát képezik.

Ebből folyólag tehát a házközösségi tag-ok bírhatnak ugyan külön vagyonnal, de önálló háztartást a házközösségen belül nem vihet és önálló gazdaságot nem kezeltel senki.

Különbözik ezen önálló tulajdon, mely a római jogban ismert peculiumhoz hasonlítható; — nem kizárólagos forrása az önálló és külön kereset, mert az származhatik még jelenleg:

a tiszta felesleg felosztásából; örökösödés, és régebben a hadi szákmány után szerettek is ilyennek tekintettek. Régebben ezen külön vagyon csak ingó-ságokra terjedhetett ki; míg jelenleg, az 1873. évi XXIX. t.-cz. 2. §-a alapján ennek tárgyat ingatlanok is képezhetik.

A jelenlegi jogviszonyok elbírálásánál, valamint a megszüntetés keresztülvitelénél is a legfontosabb kérdése egyik az, hogy kik tekintessenek a házközösség igényjogosult tag-jainak. Különösen fontos és több tekintetben rendezést, illetve törvényes magyarázatot igénylő ezen kérdés akkor, ha a törvényjavaslat intencziói érvényesülnének és a lelek-szám szerinti felosztás vétenek alapul; mert ez esetben minden egyes tag külön is tekintetbe jön, míg ott, hol ágak allanak szemközti, az egyesnek jogosultsága csak akkor jön fi-gyelembe, ha egyik ághoz sem tartozik.

S itt sajnálatos kell konstatalnunk, hogy ezen fontos kérdésre határozott választ ma már nehezen kaphatni; mert az összeírási jegyzékek, melyek hajdan és még a polgárosítás első éveiben is teljesen megbízhatók voltak, ma már, ha nem is teljesen megbízhatatlanok, de mindenesetre hibákkal telve, úgy hogy azokat egyedül és feltétlenül irányadóknak tekinteni nem lehet.

A katonai uralom idején az összeírás minden 5 évben egészen újra eszközöltetett és a jegyzékek minden évben pontosan és hiteles adatok alapján kiigazítottak azon szigorúan megszabott eljárás szerint, melyet a „Conscriptionsnorm“ előírt. A polgárosítás meg-történte óta azonban sem új összeírás nem fogantatott, sem a kiigazítások nem történtek oly szigorral és alapossgal, mint azt az ügy fontossága megkívánja volna; mert egyszerűen a házközösségi tagok bemo-dásaira, sokhelyt csak minden harmadik és negyedik évben történtek, nem ritkán a vál-tozásoknak csupán számszerű feltüntetése mellett.

Ehhez járul, hogy az 1873. évi XXIX. t.-cz. egyes rendelkezései folytán azok, kiknek vagyonrész a közből kibocsátott, kik kielégítettek, kiházasítottak vagy a kik va-gyonközösségi szerződés nélkül léptek vala-mely házközösségbe, még akkor sem tekintet-hetők a házközösség tagjainak, ha mindjárt az összeírási jegyzékben — a leggyakoribb eset — elő is fordulnak.

Ezen józólápot folytán ma tényleg ott állunk, hogy minden osztályozási eljárásnál előzetesen azon kérdés hozandó — gyakran hosszadalmas tárgyalások és viták után — tisztába, hogy kik tekinthetők a házközösség tulajdonképi tagjainak.

Az új törvénynek tehát, — mint alább erre visszatérünk, — e kérdést mindenesetre tisztába hozni s egyszersmind az itt fölme-rülhető elvi vitákat is eldönteni kell.

Hátra van még, hogy a házközösségről, mint jogi egységről és ezen minőségben azt megillető jogokról és fölmerülhető jogokról szóljunk.

Ezen kérdésre is, mint annyi másra, a mai jogállapot szempontjából egészen más választ kell adnunk, mint a házközösség eredeti és ősi alakzata, valamint egész rendelkezésénél fogva különben adni lehetne.

Ugy, a mint a dolog ma, a legújabb tör-vények és rendeletek kifolyásából áll, a házközösség, mint egység leginkább a közke-rezeti társasághoz hasonló, sőt az utóbb idezett ministeri rendelet még ennél is tovább megy, az egyes tagoknak oly jogokat advan különösen a képviselő szempontjából, melyek még a közkereseti társaság egységét is meg-támadnak.

Ezen újabb felfogás azonban, mely a jelen felirat tárgyát képező törvényjavas-latban lehetőleg még elesebb kifejezésre jut, — ismételve hangsúlyozzuk, nem felel meg az intézmény természetének. Mert ezen intézmény mint a vérségi kötelekből kiinduló s ma is, ritka kivétellel azon alapuló közösség, — nem vonható a rideg önérdék kizárólagos uralma alatt álló társasági sza-bályok alá anélkül, hogy a legsúlyosabb válságok ne aljának elő.

Midőn tehát konstataltatjuk, hogy 1871. óta ezen, — nézetünk szerint téves felfogás csak-ugyan érvényesült a rendelkezésnél, — nem te-hetjük azt anélkül, hogy egyúttal ne utal-junk arra, miszerint az intézmény mint jogi egység eredeti rendeltetése sőt még az alaptörvények szerint is jogi személyi-ségnek tekintendő, melynek önálló és az egyes tagoktól független léte van; a mely jogi személyiség kiterjed nem csak a jelenlegi elő, hanem a jövőben s születendő tagokra is. S va-lamint azon detszlav vidéken hol az intéz-mény eredeti tisztaságában még ma napig is fennáll és az úgy nevezett inscriptiók ismer-telének: a házközösség nem egyéb mint a vérségi kötelekben állók testületi szervezkedése azon célból, hogy a családi vagyon minden jövőbeni nemzatiségnek is biztosítsák; úgy nem szabad ezen eredeti természetét az in-tézménynek nálunk sem szem elől téveszteni csupán azért, mivel itt a történelmi fejlődés azt némileg megromította.

Ha a házközösségek ezen jogi termés-zet elismertük, harmadik személyekkel szem-ben lehető jogviszonyairól elegendő annyit mondanunk, hogy azok a jogi személyek ha-sonló viszonyaival teljesen egyenlők; külö-nség csak annyiban van, a mennyiben ezen személyiségek képviselője a házközösségnek, de az 1850-ik alaptörvények ma is érvényes 36. §-a folytán minden jelentékeny jogügylet az összes szavazatképes tagok meghallgatása és a többségnek beleegyezését kimutatni kö-tetes, a mi a jogügyletek megkötését felette megnehezíti, s éppen ezen nehezésg, a for-galomnak ezen megközltsége az, mely a házközösséget nyomasztó bilincscse teszi, nem csak a benne élőkre, hanem a közforgalomra nézve is.

Kisebb ügyekben ugyan a háziatya termézetes képviselője a házközösségnek, de az 1850-ik alaptörvények ma is érvényes 36. §-a folytán minden jelentékeny jogügylet az összes szavazatképes tagok meghallgatása és a többségnek beleegyezését kimutatni kö-tetes, a mi a jogügyletek megkötését felette megnehezíti, s éppen ezen nehezésg, a for-galomnak ezen megközltsége az, mely a házközösséget nyomasztó bilincscse teszi, nem csak a benne élőkre, hanem a közforgalomra nézve is.

Az eddigiek szerint is meglehetősen bi-zonytalan és zavart jelenlegi jogállapotnak ezen esetelése után áttérünk ezen tisztelet-tes feliratunknak tulajdonképi tárgyára: A nagy-m. kir. igazságügyministerium által legújabbban előterjesztett törvényjavaslattal szemben elfoglalt álláspontunk részletes ki-fejtésére.

III.

A Torontálmegyei közönsége által a mi-nisteri javaslat beható tárgyalására kiküldött szakértői értekezlet első sorban és egyhangu-lag kifejezést adott azon meggyőződésének, hogy nem érzi és nem érezheti magát hivatva arra, hogy egy külön határozott szövegben előterjesztendő javaslatot állapítson meg.

Mert nem akarta és nem akarhatta ma-gát feltolni codificatornak és törvényhozónak, hanem csak kifejezést kívánt adni azon néze-teknek és felfogásoknak, melyek a viszonyok beható ismeretén alapuló erős meggyőződése szerint a törvény alkotásánál figyelembe vétel igényelnek, sőt, melyek mellözése néze-tünk szerint — egyenes és inkább megelőz-hető, mint utólag orvosolható veszélyekkel jár.

Azért úgy vélt helyesebben eljárni ez értekezlet, ha előzőleg néhány, nézete szerint elvi jelentőségű és az egész törvényjavaslat átalakítását igénylő kérdésnéve jut meg-állapodásra és csak ezután teszi meg a javaslat egyes fejezetei és szakaszaira vonat-kozó észrevételeit.

Ugyanezen sorrend követendő tehát e helyt is, ha csak ezen felirat hű kinyomata akar lenni azon nézeteknek, melyeknek To-rontálmegyei szakértői értekezlete kifejezést adott. (Folytatása köv.)

Jelentés

Steiner Miklós, Herr Ödön rongyos egyleti ideig. gazdától a „Rongyos egylet“ gazda-sági működéséről az 1883. évi december hó 1-től 1884. évi december hó 31-ig.

Tisztelt közgyűlés!

Minden újonnan alakuló egyletnek — mint mondani szokás — a kezdet nehezégeivel kell megküzdenie. E nehezégek kisebb avagy nagyobb fokúak a szerint, a mint valamely egylet céljainak elérésében a nagy közön-ség szerényebben avagy nagyobb odaadással működik közre. De — tisztelt közgyűlés — be kell vallanunk, hogy a kezdet nehezé-ségről szóló szabály alól egyletünk kivételt képez. A „Rongyos egylet“ eszméje mind melyebb gyökereket latszik verni városunk tisztelt közönségében, mely azt — legalább a lefolyt évtizedekben — partfogásával hatal-masan felkarolta. Mert csakis közönségünk nemes aldozatkészségének köszönhetni, hogy — minden dicséret nélkül szólva — oly va-lóban szép eredményt volt képes az egylet felmutatni, a milyent az ország hasonlómu egyletei közül csak alig egy-kettő képes pro-dukálni. És — tisztelt közgyűlés — a nagy közönség nemes buzgalma egyletünk iránt annyival inkább méltányolandó, mivel a szegény gyermekeket első sorban lekötelező adozat-készségnek voltaképeni érdemét nem az dönti el, hogy ki mit — mennyi lim-lomot ad az egylet rendelkezésére, hanem igenis ama kör-ülmény, hogy a tisztelt közönség tagjai időt vesznek maguknak a lim-lomok felkutatására — előkeresésére. És hogy — tisztelt köz-gyűlés — a közönség valóban sok időt for-dított a lim-lomok, vagy egyletünk eszméjé-ből kifolyólag helyesebben szólva: a rongyos felkutatására, azt bizonyítja a következő rész-letes kimutatás: begyűlt összesen: 79 darab nadrág, 68 darab kabát, 95 darab mellény 219 pár cipő, 135 darab kalap, 64 darab ferfi harisnya, 27 darab labraváló, 114 pár ferfi harisnya, 26 darab felső szoknya, 59 darab kendő, és ami a földolog, igen sok lom, apróság, rongy, melyeket mind megszámlálni és azokról a legreálisabb kimutatást adni persze teljes lehetetlenség. A hasznavehető ruhadarabok az egylet szobája — Bluha által át lőnek igazítva, a többiek a lomokkal együtt eladva. A befolyt pénzek időközönként az egylet pénztárosához küldtetek át. Minthogy azonban hasznavehető ruhadarabok meglehetősen kevés számmal valának, a befolyt pénz jobba-dara ruhaszövet vásárlására fordított. Így lőn eszközölhető, hogy az első gyűjtés be-vegeztével (tartott pedig az első gyűjtés 1883. december, 1884. január, február hónapokban) 68 szegény iskolás gyermek látott el teljes ruházattal — ami alatt a tetőtől talpig való felszerelést kell érteni; a második gyűjtés bevegeztével pedig (mely 1884. június havától november hónapig ter-jedi) a mult decz. hónapban 30 gyermek ruházta-tott fel (bizonyos okoknál fogva egész csend-ben) teljesen, egy pedig telt kabátot kapott. A leforgott egy év alatt tehát két izten esz-között gyűjtés végeredményeként konstatalhat-juk, hogy a „Rongyos egylet“ részéről ösz-szesen 99 szegény iskolás gyermek rész-lesült segélyezésben. Ezen számból a gymnasiumi tanulóira esik 27, a közs. népiskolára 39, a szerb iskolára 22, az izr. iskolára 11.

Tisztelt közgyűlés! 5 ft 80 krral szá-mítva egy öltözöt ruhát, és az említett telt kabátot 3 ftrel (persze rongyos egyleti szem-pontból vett értékben), az évi forgalom csak ruha-értékben — oda nem számítva sok újon-nan is készült és kiosztott labbellt — 571 ft és 40 krt tesz ki.

El kell ismernünk tisztelt közgyűlés, hogy ez valóban meglepő eredmény! És ezt — mint fentebb is jeleztek — városunk t. közönségének lehet kizárólag köszönni. Bezár-juk tehát jelentésünket amaz óhajunk kifeje-zésével, vajha érdemes közönségünk a jövő-ben sem vonná meg nemes aldozatkészségét a — „Rongyos egylettől“!

Kelt Nagy-Beckereken, 1884. évi decz. hó 31. napján.

Steiner Miklós, Herr Ödön, r. e. id. gazda. r. e. id. gazda.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

T.-Kanizsa, január 24-én.

Antal napja Török-Kanizsán. — E hó 17-én szép ünnepélynek voltunk tanúi; Iszékut Antal kedves szolgabirának volt akkor nevenapja, mely alkalomból nem csu-pán a t.-kanizsai intelligencia sietett derék szolgabiránk mindenkor barátságos házához, legjobb szerencse kívánatait leróni, de meg-jelent az egész kerületbeli jegyzői kar, Di-mitrievits Pál központi jegyző vezetése mel-lett, ki emelkedett hangon mondott kartársai nevében is igen szép alkalmi beszédet, to-lmácsolván hű ragaszkodásukat s szeretetüket főnökük iránt. Mire a szolgabíró úr meleg hangon mondott köszönetet, buzdítván őket a nemes munkálkodásra.

Az ünnepélyességnek szellemi része e-kor véget éri, sorra került a minden részben kitűnő villás reggeli, mely mellett a ke-rdélyek felvillanyozódtak; a mikor az elmarad-hatlan toaszt lépett elő, éltették a közsere-tben lőtt főispán urat és alispán urat, mint nem különben ez ünnepelt.

A jó hosszúra nyúlt kedélyes reggeli után, mindenki kedves zálogát vitte a derék házi-

gazda magyarbarátságának azon kitűnő fogad-tatás által, melyben részesültek.

Rudolfsgnad, 1885. január 17-én.

Végre elérkezett a várva várt farsang, azon időszak, melyben ismét neki ereszteljük a gyepőt jó kedvünknek. Városokban a mu-latni vágyó ifjuságnak elég alkalom kínál-kozik vágyaik kiviteléhez; de egészen máskép vagyunk ezen ügyvel mi községi lakosok, mert mi, ha mulatni akarunk, ennen magunk-nak kell az eszközt és módot arra nézve előteremtteni; ami csakis szoros egyetértés és öszvevetett vállalkási közreműködés által valik lehetővé. Mulatunk is ám azután egész testtel és lélekkel. Azt pedig a városiaknak is (kik-nek alkalmuk volt szép falusi mulatságokban részt venni) be kell ismerni, hogy a mi egy-szerű falusi táncszívalmaink rendszeren fesztelenebbek szoktak lenni, a városi fényes báloknál.

Ilyen kedélyes táncmulatságban január hó 14-én vettem részt, a Rudolfsgnadtól tartott jótékonycsele „vadászbalon“, melynek tiszta jövedelme: é. p. 67 ft 90 kr. a község-ünk számára beszerzendő toronyóra költ-ségeinek fedezésére fog fordított. Ebből latszik, hogy Rudolfsgnad község — nem aju ugyan, de tiszta magyar érzelmű lakos-sága, úgy a fentebb említett célra eszközölt gyűjtés alkalmával, valamint jelen alkalommal is, szép tarujelét adta aldozatkészségének. Az érdemek országnak része pedig id. Kirchner József helybeli nyugdíjazott tanító urat és az aranyéremkereszt tulajdonosát illeti, ki leg-työze minden akadályt, faradhatlan buzga-lommal iparkodik a fentebb említett nemes cél elérésére. Ó az, ki ezen eszmét először megpendítette s nem kimel semmi fáradságot, ezen eszme keresztülvitelére. Nem czélok itt, Kirchner ur számos érdemeit felsorolni, miután eléggé tanuskodik azok mellett, ő felsége a királytól nyert arany érdemkeresztje; csupán annak a megemlézésére szorítkozom, hogy Rudolfsgnad község letelezését is, többek közt neki köszönhetik.

Ami szoros értelemben véve a balt illeti, erre nézve röviden a következőket közlöm: A rendezőség a táncszívet a balt címé-nek megfelelőleg oly izlésteljesen díszítette fel, hogy azzal a mulató közönség teljesen meg lehetett elégedve. Vadászképek, fényverek és egyéb vadászszerelekek szép rendben vetek körül az egész termet, míg közepen fényő gallyakból készült zöld fonatok, az erdőre emlékeztették a szemlélőt. A szép számmal egybegyűlt táncosparók a helybeli zenekar közreműködése mellett, végkifáradásig lejtettek a táncok hosszú sorozatát.

Zenekarunk, (mely csak gyermekekből áll) Philippus Konrad karmester vezetésé alatt, kitűnően játsza a táncdarabokat, úgy a francia nyégyest, valamint a csárdást is.

A helybeli vadások mint rendezőség még igen szép adozatot hoztak a jótékony célra, amennyiben a kiadások egy részét saját pénzükből fedezték és a vadakat is ők maguk lőttek, melyekből a vendégek számára ingyen találva lett; mert csak így volt lehet-séges, hogy 60 krral személyjegy mellett, még ettől is kaphattak a vendégek és mégis 67 ft 90 kr. tiszta bevételi többlet volt fel-mutatható.

Magától érthető, hogy ily sikerült és kedélyes mulatságból csak 15-én reggel oszlott szét a társaság, midőn a kakasok régg elűjték az ébresztőt, kiki kinyugodni a tánc alól okozott testi fáradsámkat s új tánczerőt gyűjteni a következő bárra. A kinek pedig szívébe, szép hölgyeink valamelyikének még gyönyörűbb szemei, ama növénynek csiraját leraktak, mely ha termékeny talajra talál, szépen felszárjadik ugyan, és az ellett égi báj és öröm közt ringatja, de mely néha keserű gyümölcsöt terem s mit a költő sze-relemnek szokott nevezni, az álmsában tovább fűzi ábrándos gondolatait.

Szóllósi József.

B. Duka Emil †.

Az 1885. év első havának utolsó hete, fájdalmat okozó kerekeltelenségét még azzal te-zette, hogy a Torontálmegyei közvetlen ériniő gyász mellett, ugyan e megyének Temesvárt elő, — s a legjobbak által szeretett és tisztelt — egy másik fiat is, az elők sorából kiragadta. B. Duka Emil, Beodrai Karácsonyi László, volt torontálmegyei főispán, leányának Katicza-nak a férje, torontáli közbirtokos a köz es társadalmi életben, nemes lelke és szíve, igaz baráti szeretete által, kiváló férfiak egyike, január hó végén szívbajban 49 éves korában elhunyt. — Hulláját Brankovits görög kei. püspök ur ő méltóságá legnapelött szen-teltelte be, a temesvári görög keleti plébánosok segédkezése mellett. E közben a philharmo-nikus egylet gyászdal énekelt. A beszélésnél ott voltak: Baró Nikolics M. haly, Karácsonyi László, Damaszkin Arzen, Kiss Elmér és Miklós, Damaszkin Janos, Baró Duka Péter és Jenő, Patyanszky István, Elek és Szilárd, Baich Milan, Tullian Bela, báró Ambrózy Bela és Gyula, gr. Bethlen József, Mathes és Varga tábornokok, Dadányi, Vlachovits, stb. urak, azonbanok nagyszámú közönség. A 35 pompás koszorúval borított hallottas kocsi, február 2-án, reggeli 4 órakor, érkezett meg Kádáron, hol d. u. fél négy órakor — nagy részvét közt — elhelyezték a családi sírba, hol a boldogultnak atyja, báró Duka István s baró Duka Teodor aluszszák örök álmaikat.

* A lünk, ma nagyobb életmódj szokott, gelig ol cztgnöve udvari k ujonnan E terem díszével másfel ol kedvenc Schönbrun szat szok del, több lyal és után az ideig sz

* T Nagy-Bc zasu, par érdekeit rető képi közgye maiozeto vazul h Ugy itgy áltai neud örök hála szersmind indutata manynakc templom

* Tisztit H Herteledn einkök Jgyzöt: O Aladar, G Penztáros Bela, Romé Messingor M haly, S Matkovsz Agoston, Weisz Ló Ármin, Fr

* D becskere 1885. évi elüti 10 tartja a fő terméber, pártóló te Fentnevezé hó 16-an concertet jövedelem Bővebb tud jegyzve e futésról st A nagyérd felkéri az

* B zászólókt hó 31-én Ez conste e balt fel nem ke lemet és e csetelini. mindig let ugy mint minden es eljarasnak zöld galya szinezetu a lenyárti lemet vör Azon reflex töl szugárz tözekkkel a tánc m azon tény gunk megte reggelig ta alkalommal hatjuk, hog fogva minde

* Fa kedelmi maradt réz át — a taról az első is, s mely ségben nyit szünoira ut tek a szinh meglöltöl régi latin mindnyájan lettekben je tömött kolo a harmadik czolnia, a tartosságán mely a balt kereskedők kotillon is, kénytelen s kicsit. A tá melynek a tetele szerint a jövő évi rint a bál j pitja a bete azonban a jökedve ut igen szoru

* A G lése. A b

HIRHARANG.

* A királyné. mint örömmel értesülünk, mar teljesen egészséges, a minék legnagyobb biznysága, hogy előbbi megszokott életmódját rendszeresen folytatja. Reggel vivni szokott, amit orvosai ajánlottak, azután reggelig olvasgat, vagy Maria-Valeria főhercegnővel sétálkocsizást tesz. Fel 12-kor az udvari kis lovardába megy, mely egészen ujjannan van berendezve, s legfűtessel is bír. E terem, tükreivel, csillaraival, delovi növény díszével pompás látványt nyújt. A királyné mástel óráig időz, s vagy maga lovalog, vagy kedvence lovat vezeteti elő. Fel 2 órakor Schönbrunna kocsi, ahol két-három óra hosszat szokott a kertben sétálni; 6 órakor ebédel, többnyire saját lakosztályában, a királylyal és Maria-Valeria főhercegnővel. Ebed után az uralkodó család rendszeren hosszabb ideig szokott együtt maradni.

* Templomhelyadományozás. Nagy-Becskerek városának magas gondolkodásu, páratlan türelmetességu s az egyházak érdekeit szives készséggel előmozdítani szerető képviselő testülete, f. hó 28-án tartott közgyűlésében, a reformált egyházak adományozta a kalvintér egy részét — két szavazat híján egyhangulag — templomhelyül. Ugy itéljük, hogy e nemes város, e tenye által nemcsak a nagy-beckereki reformátusok örök halajára tette magát méltóvá, de egyzersmind kiérdemelte azon sok nemesek jóindulatát is, kik a legközelebbi években adományokkal járultak a nagy-beckereki ref. templomépítéséhez.

* A „Rongyos egyet”-nek tiszti kara 1885. évre. Vednök: Melt. Hertelendy József. Elnök: Aranyi Béla. Al-elnökök: Baaden Karoly, Andrássy Mihály. Jegyző: Obelcz József. Segédjegyző: Keresztész Aladar. Gazdak: Szávits János, Lengyel Vilmos. Penztáros: Redl Ferencz. Valasztmány: Tallian Béla, Rónay Jenő, Kulcsay Lajos, Rozsa Ferencz, Messinger Jakab, Gerner Ferencz, Schwarz Mihály, Steinbach Antal, D-wsch Mihály, Mttavovszky András, Varady Mihály, Kovács Agoston, Eisenstädter Hugó, Dr. Botta Pal, Weisz Lidor, Dr. Gyorgyevits Milos, Mangold Armin, Franz J. L., Steinitzer Géza.

* Deáksegélyző-egylet. A nagy-beckereki főgymn. „Deáksegélyző-egylet” f. 1885. évi február hó 8-án (vasárnap, délelőtti 10 órakor.) rendes felévi közgyűlést tartja a főgymnasium épületében levő I. osztály termében, melyre a nagyérdemű alapító és pártoló tagok tisztelettel meghívának. — Fentnevezett egylet választmánya folyó február hó 16-án a színházban táncszal egybekötött koncertet és szini előadást rendez. A tiszta jövedelem az egylet javára fog fordítani. — Bővebb tudósítással későbbben szolgálunk, megjegyezve egyelőre, hogy minden kényelemtől, futásról stb. a színházban gondoskodva lesz. A nagyérdemű közönség figyelmét tisztelettel felkéri az egyleti választmány.

* Bál. Vitéz házierezdünk itt tartózkodó zászlofalja altiszteinek bálja folyó évi január hó 31-én tartatott meg a casinói helyiségben. Ezt constatalandó, sajnáljuk mindazokat, akik e bált felkeresni vagy elmulasztottak vagy fel nem kereshettek, mert az itt feltalált kellemet és élvezetet tollunk nem eléggé képes esetelni. Noha az altisztek bálja eddig meg mindig látogatottak és sikeresek voltak, de úgy mint az idén még sem. E körülmény minden esetre a rendező bizottság tapintatos eljárásának róható fel. A harcias jelvényekkel, zöld galnyakkal, virágokkal és számos külön színezetű lobogókkal pompásan feldíszített és a fenyártól ragyogó tancsteremben összegyűlemlent városunk közönségének színe-jáva. — A von reflexiót, melyet szép hölgyeink örömtől sugárzó szemek meg kalleidoscopszerű öltözökkel reank varzoltak, leírhatlan. Hogy a tánc mily hevyel karoltatott fel, bizonyítja azon ténykörülmény, hogy az, d-leczeg fiatalságunk meg tanczkedvelőink buzdóadaasamelltt reggelig tartott. A konyháról meg illáról ez alkalommal a casinós gondoskodott, s mondhatjuk, hogy azok olcsóságuk és jóságuknál fogva minden tekintetben kifogástalanok voltak.

* Farsangi krónika. A kereskedelmi ifjuság bálja az idén is hű maradt régi jó hírnevéhez; nem hiába hozták át — a tánczrend szerint — a tavalyi saldóról az első csárdást, vele átjött a kedélyesség is, s mely már a bál kezdetén oly feszletenségben nyilvánult, a milyen máskor csak a szűnőre után szokott uralkodni. A megjelenetek a színházat mar kilencz óra után teljesen megtöltötték, s a hölgyek, hogy igazolják a régi latin közmondást: lucas a non lucendo, mindnyájan calico helyett elegans báli toillekben jelentek meg. Az első négyest két tömött kolonne-ban vagy 120 pár járta s még a harmadik négyest is két sorban kellett tánczolni, a kereskedelmi körök ismert szívós tartosságának egy újabb fényes bizonyítékául, mely a halban nagy számban megjelent nem kereskedőkre is atsármazott. Úgyes volt a kotillon is, mely két órán át tartott; csak a tényleges rendezők sokasága ártott neki egy kicsit. A tánczrend egy főkönyvet jelképezett, melynek a jövő évi bálra is sokat ígérő utolsó tétele szerint egy tüzcsárdás mint restancia a jövő évi farsangra maradt. Hallomás szerint a bál jövedelme is jelentékenyen gyarapítja a betegsegélyző egylet alapját; a melyre azonban a tánczolóok kitarítása és kifogyhatlan jövedve után itélve az ifju kereskedők nem igen szorulanak. Az a mi kívánságunk is.

* A gyógyszerárak megjelölése. A belügyminister a következő kör-

rendeletet bocsátotta ki: „Felmerült esetek alkalmából szűkségnek látom a gyógyszerárak közelebbi megjelölésére szolgáló czegejelzők, illetve címek ügyet s a vonatkozó eljárást alapul véve az eddig e tekintetben fenállott gyakorlatot a jövőre nézve szabályozni. Erre nevez a következőkről értesitem a törvényhatóságot tudomás és mihezartias végett: A gyógyszerártartályadonosok a czegejelzőt vagy címzést ezenül is tetszésök szerint szabadon választhatják, megjegyzem azonban, hogy az ily czegejelző, mely a tényleges viszonyoknak, vagy a valóságuk meg nem felel, vagy mely a helyben már hasznalatban levő talán hasonló czegeggel könnyen össze-téveszthető volna és ennek folytán félreértésekre szolgáltatathatna alkalmat, nem használható. A gyógyszerártartályadonos tartozik az általa választott czegejelzőt, vagy a címzet az 1876-ik évi XIV. törvenczikk 145-dik §-a szerint közegészségi ügyekben elsőfoku hatóságok bejelenteni, a mely erről jegyzéket vezet. Ezen hatóság határoz s elsőfokulag ily esetekben, midőn a választott czege ellen barmely okból hivatalból forog fenn valami nehezég, vagy ha a választott czege ellen felszólalás történne. Ezen határozat az 1876-ik évi XIV. törvenczikk 157-ik §-a értelmében a törvényhatóság első tiszviselőjéhez, illetőleg a törvényhatóság joggal felruházott városokban és Budapestben a városi tanácshoz, innet pedig a közgazgatási bizottsághoz felebbezhető. Budapestben, 1885. évi január hó 18-an. Tiszta s. k.

* Közgyűlés. A Zombolyai takarékos és hitelegylet” f. hó 26-án, delelőtti 9 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlést „Schaffszalloda” nagy termében 161 részvényes jelenlétében. A közgyűlés elnökké Leitich Antal, polgari iskolai igazgatót, jegyzővé pedig Gostessy Janost, királyi közjegyzőt egyhangulag megválasztotta. Az alig 3 1/2 eva fennálló és 30 000 frinyi alapítókval létrehozott ifju intézet mult évi forgalm 3 796 664 frt 88 krt képvisel, míg a betétek 300 009 frt és 77 krral lettek kimitatva. A tiszta nyeresemény 6737 frt 36 krt, melyből a közgyűlés egyhangulag hozott határozat folytán 2000 frt csatoltatott a tartalék alaphoz. A közgyűlés nem csak Varnay Imre, dr. Strosz Ernő, dr. Bayer Lipót, dr. Ferch Ödön és Poledna Rudolf urakat, mint a felügyelőbizottság tagjait újból megválasztotta, hanem az intézet derek igazgatójának, Schmidt Antal urnak, érdemei elismerésül felkes eljenznek közt jegyzőkönyvi köszönetet is mondott.

* Vasúti ügy. Folyó évi február hó 1-től kezdődőleg az 1. sz. futarvontat Nagy-Körös állomás feltételeken tartózkodni fog, hogy utasok fel- és leszállhassanak. A nevezett vonat onnan való elindulása éjjeli 11 óra 56 perczkor történik.

Torontálmegye közigazgatási bizottságának

1885. évi január hó 19-én és folytatólag N.-Beckerek városában tartott rendes havi üléséről.

I. Adóügyek. (Folytatás.)
Prandl Pál n.-beckereki lakos I. oszt. kereseti ügyben. — 1884. évrő 3 frt leiratik s erről a folyamodó valamint a kir. adófelügyelő értesítettik.
Csucsity János és Velieskov Szima karlovai gör. kel. lelkészek illeték egyenértékű leszámolás eszközése tárgyában. — További intézkedés végett kiadatik a kir. adófelügyelőnek.
Br. Lipthay Antal kanaki földbirtokos végrehajtás beszüntetése tárgyában. — Kiadatik a kir. adófelügyelőnek további intézkedés végett.
Macedonia község előjárói elleni felelő-ég tárgybani kérvénye. — Mint elkésett visszautasítottak.
Rudna község előjárói elleni felelőség tárgybani kérvénye. — Mint elkésett visszautasítottak.
A n.-beckerek-n.-kikindai vasúti társulat házadó mentességi ügyében. — További intézkedés megtétele végett az összes ügyiratok kiadatkak a kir. adófelügyelőnek.
Petrov Illia szb.-módosi lakos adóügye panasz tárgybani kérvénye. — Elutasítottak és erről értesítettik.
Stóhr Adám t.-becsei lakos vámszedő IV. oszt. ker. adó kirovas elleni panasz tárgybában. — 1884. évrő IV. oszt. kereseti adó fejében kivetett 4 frt töröltetik és erről a fél a kir. adófelügyelő értesítettik.
Domba Vidla mokriini jegyzőnek rendbírásá leiratása tárgybani felebbezése. — A felebbezésnek hely adatik és 5 frt bírság leiratik. — Miről az érdekelte valamint a kir. adófelügyelő értesítettik.
Szerb-Czerna község előjárói elleni bírságolási ügyébeni jelentés. — Tudomásul vétetik s erről a kir. adófelügyelő és a megyei alispán értesítettik.
Koloth József n.-beckereki lakos hadmentességi díj ügyében. — Kiadatik további eljárás végett a kir. adófelügyelőnek.
Röhrich Jakab n.-szt.-miklósi lakos bírságolási ügyébeni felebbezése. — Elutasítottak és erről a fél valamint a kir. adófelügyelő értesítettik.
Csóka községben mutatózó behajthatlan adóleírás tárgyában. — 344 frt 39 és fél kr. adóhátralék leiratik és erről az adófelügyelő értesítettik.
Dinyás községben mutatózó behajthatlan adóleírás tárgyában. — 343 frt 35 kr. adóhátralék leiratik és erről a kir. adófelügyelő értesítettik.
Dinyás községben mutatózó behajthatlan adóleírás tárgyában. — 2058 frt 27 kr. leiratik és erről a kir. adófelügyelő értesítettik.
Lukinich Zsigmond volt kanaki lakos behajthatlan adóleírás tárgyában kelt pénzügyminiszteri rendelet. — Tudomásul vétetik és az összes ügyiratok a kir. adófelügyelőnek kiadatik.

Gyertyánffy Julia bodbai lakosnő behajthatlan adóleírás tárgyában leérkezett pénzügyminiszteri rendelet. — Tudomásul vétetik és további eljárás végett a kir. adófelügyelőnek kiadatik.
Jovanovic Pera margittai lakos behajthatlan adóleírás tárgyában leérkezett pénzügyminiszteri rendelet. — Mint fent.
Zsirkov Szima török-becsei lakos dologi végrehajtás ügyében. — Tudomásul vétetik s további eljárás végett a tiszti ügyészségnek kiadatik.
Popovits György, Kadar Juon, Sipicza Péter és Stefan gyűlvészi lakosok dologi végrehajtás ügyében. — A dologi végrehajtás beszüntetik és erről az érdekeltek értesítettek.
Gyurits Szava, Zsivanov Szava, Mihajlov Dávid és Csolic Iszák szerb-bócai lakosok dologi végrehajtás ügyében. További intézkedés végett az ügyiratok a kir. adófelügyelőnek kiadatik.
Popov Szima, Szubits Joca és Szubits Steja szerb-bócai lakosok dologi végrehajtási ügyében. — Mint fent.
Oberknezev Jefa, Eremitis Glisa, Bugarszky Záká és Oberknezev Joca szerb-bócai lakosok dologi végrehajtási ügyében. — Mint fent.
Waechter Henrik kir. adófelügyelőnek 1884. évi december havi jelentése. — Tudomásul vétetik.
Waechter Henrik kir. adófelügyelőnek 1884. évi második feliróló jelentése. — A nm. m. kir. pénzügyminiszteriumhoz felterjesztettik.
Poroszkay Béla megyei tiszti főügyész panasz az illetékek behajtása közlül felmerült többszörös kirovás, s esedékkessé nem vált összegek rendezése iránt. — A nm. m. kir. pénzügyminiszteriumhoz felterjesztés intéztteti rendeltetik.

II. Közoktatási ügyek.

Vallás- és közoktatási m. kir. miniszter ó nm. mult évi december hó 16-án 45947. sz. alatt kelt, a zombolyai tanítói választás ellen az iskolaszéki elnök által benyújtott felfolyamodványára vonatkozó rendelet. (5169.) — Közgazgatási bizottsági határozat helybenhagyatik és erről a kir. tanfelügyelő valamint zombolyai iskolaszéki elnök értesítettik.
Vallás- és közoktatási m. kir. miniszter ur ó nagyméltósága mult évi december hó 17-én 38933. sz. alatt kelt néhai Barboles Jakab-Janku volt bánátkomlói gör. kel. tanító özvegyének nyugdíjaztatására vonatkozó rendelet. (5137.) — A közgazgatási bizottsági határozat helybenhagyatik s erről a kir. tanfelügyelő valamint a folyamodó özvegy értesítettik rendeltetik.
Vallás- és közoktatási m. kir. miniszter ur ó nméltósága mult évi november hó 16-án 42913. sz. a kelt a tagosítás által gyarapított iskolai alapvagyon mikénti kezelésére vonatkozó rendelet. (5032.) — A nm. m. kir. vallás- és közoktatási miniszteriumhoz felirat intézttetik.
Bagi József krivabari községe tanító állomásbani megerősítése tárgyában. — Bagi József tanítói állomásbán végleg megerősítettik erről ó valamint a krivabari községi iskolaszék értesítettik rendeltetik.
Várkonyi Béla t.-becsei községi tanító állomásbán megerősítése tárgyában. (5136.) — Várkonyi Béla t.-becsei községi tanító állomásbán végleg megerősítettik s erről a megválasztott valamint a t.-becsei iskolaszék értesítettik rendeltetik.
Hesz István doláci tanító állomásbani megerősítése tárgyában. — Hesz István doláci tanító állomásbán végleg megerősítettik és erről ó valamint a doláci iskolaszék értesítettik rendeltetik.
Parison Lajos vaskányi községi tanító állomásbani megerősítése tárgyában. — Parison Lajos tanító állomásbán végleg megerősítettik miről ó valamint a községi iskolaszék értesítettik rendeltetik.
A kis-zombori községi tanító választás és ennek megsemmisítésére vonatkozó folyamodvány. — Az ügy megvizsgáltatása s jelentésétel végett az összes iratok a nagy-szent-miklósi szolgabírónak kiadatkak.
Nehai Belieska Pál volt lojossalvi községi tanító hátramaradt özvegyének nyugdíjaztatása tárgyában. — Az özvegy nyugdíjaztatik s erről a kir. tanfelügyelő tudomás, Hegedűs Miklós antalfalvi szolgabíró pedig a határozat végrehajtása végett értesítettik rendeltetik.
Czibu Juon foényi községi bíró 5 frt pénzbírságban történt elmarasztalása tárgyában. — Czibu Juon 5 frt pénzbírság alól felmentetik és erről Hertelendy Imre pártányi szolgabíró a vonatkozó összes ügyiratok és az azok közt talált 20 drb 12 kros bélyeg kiadása mellett további intézkedés végett értesítettik rendeltetik.
A szerb-szent-péteri szerb községében teljesítendő rom. kath. hitelekezeti kántori teendők tárgyában. — Schmelzer Miklós szerb-szent-péteri tanítónak a kántori teendők ellátására az engedély megadatik, Marschall János pedig ezen teendők ellátásától eltiltatik.
Sztokits Ulászló dolovai községi tanító véglegesítése tárgyábani kérvénye. — A nm. m. kir. vallás- és közoktatási miniszteriumhoz pártolólag felterjesztetik.
Stekits Deszó dolovai tanító hason ügye tárgyában. — Mint fent.
Kraivis Agoston rudolfsgnadi községi tanító véglegesítése tárgyábani kérvénye. — A nm. m. kir. vallás- és közoktatási miniszteriumhoz felterjesztettik rendeltetik.
Leblang Lajos szent-huberti községi tanító lakása tárgybani kérvénye. — Szent-Hubert községe utasítatik nevezett tanítónak lakásáról gondoskodni, mert ellenségesen ez hivatalból fog megtétteti. Miről a kir. tanfelügyelő Szt-Hubert község előjárósága és Leblang Lajos értesítettik rendeltetik.
Tallian Béla megyei alispán mult évi november hó 12-én 25869. szám alatt kelt átirata, mely szerint a megjutalmazandó tanítók részére 300 frtot bocsát a közigazgatási bizottság rendelkezésére. — A kir. tanfelügyelő javaslatához képest Keszler István, Hopfel Emilia, Moldován Mária, Riesz Mátyás, Gyurin Lyubomir, Belity Mladen, Dobos Péter, Teorián Romulus, Hunyár János, Dimitrievis János, 5-5 drb arannyal jutalmaztatni rendeltettek.
A lovrini községi iskola 1883-4. tanévi felülvizsgált iskolai számadása. — A számadó felmentetik, s erről a kir. tanfelügyelő, megyei számvérvőség és a községi iskolaszék értesítettik.
A német-elleméri községi iskola 1883-4. tanévi felülvizsgált iskolai számadása. — Mint fent.
A szigmondfalvai községi iskola 1883-4. tanévi felülvizsgált iskolai számadása. — Mint fent.

A szefkerini községi iskola 1883-4. tanévi felülvizsgált számadása. — Mint fent.
A kleki községi iskola 1883-84. tanévi felülvizsgált iskolai számadása. — Hasonlóan.
A glogoni községi iskola 1883-84. tanévi felülvizsgált iskolai számadása. — Hasonlóan.
A sztarcsovai községi iskola 1884. évi felülvizsgált iskolai számadása. — Hasonlóan.
Az alibunári községi iskola 1883-84. tanévi felülvizsgált iskolai számadása. — Hasonlóan.
A sztarcsovai községi iskola 1883. évi felülvizsgált iskolai számadása. — Hasonlóan.
A grabáci községi iskola 1883-84. tanévi felülvizsgált iskolai számadása. — Hasonlóan.
A petrovszellői községi iskola 1883-84. tanévi felülvizsgált iskolai számadása. — Hasonlóan.
A franczföldi községi iskola 1883-84. tanévi felülvizsgált iskolai számadása. — Hasonlóan.
A dolovai községi iskola 1883-84. tanévi felülvizsgált iskolai számadása. — Hasonlóan.
A jakubai községi iskola 1883-84. tanévi felülvizsgált iskolai számadása. — Hasonlóan.
Hoffmann Vilmos, Szerb Szent-Péter-Német községi tanító véglegesítése tárgyában. — Hoffmann Vilmos állomásbán végleg megerősítettik s erről a megválasztott, valamint Szerb-Szent-Péter-Német község iskolaszék értesítettik rendeltetik.
Obrinesak Frigyes, mellenczei községi kinevezetése tárgyában. — Obrinesak Frigyes állomásbán végleg megerősítettik és erről egy kinevezett, valamint a török-becsei szolgabíró értesítettik rendeltetik.
A kir. tanfelügyelő fél évi jelentése. — A nm. m. kir. vallás- és közoktatási miniszteriumhoz felterjesztetik és egyuttal felhivatik a kir. tanfelügyelő, hogy jövőre félévi jelentésében azt is említsse fel, hogy a jelentésének tárgyát képező felében hány iskolát látogatott meg s mily eredményt tapasztalt. Miről a kir. tanfelügyelő határozatilag értesítettik.
(Folytatása következik.)

IRODALOM és MŰVÉSZET.

A Ráth Károly által szerkesztett „Kiállítások Lapok” 27-ik száma mult hóközpen megjelent a következő tartalommal:
Kiadók mondanivaló. — Kiállítások. (Előzetes csoportszemle.) A főváros a kiállítás. Fővárosi pavillon. — A munkakiállítás (II. pótkiállítás) részletes programja. — Művészek és a kiállítás. — Kiállítások Krónika: Az orsz. bizottság ülése. Valami a hírlapi tudósításokról. A kiállítás csoportok alosztályai. A lakberendezések („interieur”) kiállítói. Előbíráló-bizottságok Budapestben. A pénzügyminiszterium kiállítás. Külföldi kiállítások. — Elfogadott bejelentések, városok szerint összeállítva: Női kézimunkák (XXIX. cs.) Ruházati-ípar (XVI. cs.). — Illusztrációk: Az országos kiállítás keleti pavillonja. Az országos kiállítás végleges helyrajza. — Hirdetések.

APRÓSÁGOK.

(A halálkölő humora.) Egy öreg amerikai farmer halálos ágyánál mondja tollba végrendeletét a jegyzőnek. „Nömek 500 dollar évi jradékat hagyok. — Megírta?” — „Igen” — jegyez meg a jegyző — „de hát ó még nem oly idős, hogy megégyezt fél jhez ne mehetne?” — „Nos és akkor hogy lesz a dolog?” — „Jó, írja tehát, hogy az esetben, ha megégyezt félhez megy, 1000 dollar évi járadékat kap.” — „Hogyan, kétszer annyit?” — „Természetesen, mert a ki ót elveszi, az becülettelt megzolgálja az összeget. Ugy is lesz leja vele elég!” — És azzal a tréfás farmer kiadta lelkét.

(Mi a hirdetés?) Egy amerikai lap az üzleti hirdetések fontosságát a következő virágos szavakban fejezi ki: „A ki üzleteket akar csinálni hirdetések nélkül, úgy tesz, mint az a fiatal ember, ki egy csinos lányt szeret s ennek sötétben csókokat dob. Ó tudja mit csinál, de más senki.”

(Tartózkodás) — Te barátom, hogyan tetszik neked a tanácsos ur fiatalabbik leánya, Paula kissaszony, aki itt a szomszédban lakik?
— Nem mondhatok róla véleményt, barátom, mivel mindig csak részegen látam.
— Micsoda? Paula kissaszonyt részegen?
— Nem, én voltam mindig részeg!..

Szerkesztői üzenet.

M-vits Ödönnek. Baráti kuldeményed annál kedvesebben lepett meg, mert formációjá egészen hasonló a tiedhez! A praeparációt azonban máskor bízd arra a kinstári boncztanárra, a kinek nevé alá tartad. Végre gondoskodjál tokjáról.

Felelős szerkesztő: **Lauka Gusztáv.**

NYILTTER. *)

Tekintetes szerkesztő úr!
Mult szám nyiltter rovatában cikkem, a várósi főjegyző urat illető részét, mint tévedésen alapulót visszavonom, mivel az ott említett marhalével már 1883. évi október hó 3-án volt kiállítva.

Kelt Kleken, 1885. évi január hó 27-én.

Kiváló tisztelettel
Hollstein Ede,
jegyző.

*) Az e rovat alatt közölt cikkért nem vállal felelőséget a szerk.

74. szám köz. (37-22)

Arverési hirdetés.

Karlova község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a községi legeltetési jog folyó évi február hó 9. napján, d. e. 10 órákor arverés útján bérbe eladni fog.

A legelői illeték darabonként 4 forint 50 krban állapított meg.

A kikiáltási ár 12.000 forint.

Az arverési szándékozók felhívattak, hogy fenti napon vagy személyesen, vagy megbízottjai által megjelenjenek, vagy pedig zárt ajánlataikat 5% banatpénzzel ellátva a megelőző nap d. u. 6 óráig benyújtsák.

Az arverési feltételek a község jegyzői irodájában betekintheők.

Kelt Karlován, 1885. január 24-én.

Karlova község előjárósága.

Arverési hirdetés.

Frányova községi közlegelő f. évi február hó 9-én, d. e. 9 órákor nyilvános arverés útján egy evre hasznosítható fog adati oly megjegyzéssel, hogy a helybeli marhán kívül 800 drb idegen szarvasmarha a közlegelőre felvendő.

Kikiáltási ár 30.000 forint o. ért.

Többi feltételek alólírottaknál betekintheők.

Frányován, 1885. évi január hó 25-én.

Az előjáróság.

5016. sz. kig. 1884. **Pályázat.** (52-31)

Szőregyháza községében lemondás folytán megurult kórosvi állomásnak választás útján történendő újból betöltésére ezennel pályázat hirdettetik azzal, hogy ezen állomással összekötött évi fizetések és egyéb járandóságok következők:

A körhöz tartozó községektől közpénz fizetésben 500 forint, azon kívül minden nappali látogatásért 40 kr., estélyi látogatásért 80 kr., és minden recept irásért 30 kr. o. ért., végkép szegények ingyen gyógykezelendők.

Felhívattak mindazok, kik ezen állomásra pályázni szándékoznak, hogy a törvénynek megfelelő felszerelt folyamódványaik f. évi február hó 26-án, mint a választást megelőző napján alólírt szolgabíróshoz benyújtsák.

Tör. Kanizsán, 1885. évi január hó 29-én.

Szolgabíró tavol:

Tóth.

t. szolgabíró.

248. sz. kig. 1885. (55-31)

Pályázati hirdetés.

Leköszönés folytán üresedésbe jött Csata községi orvosi állomásnak betöltése végett a választási határrnap f. évi február hó 26-án, d. e. 10 órára tüzetik ki.

Ezen állomással 500 forint évi fizetés és a községi képviselőség által megállapított illetmények vannak egybenkötve.

Pályázni szándékozók és jogosultak felhívattak, miszerint az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §-ban előírt okmányokkal felszerelt kérvényeit f. évi február hó 25-éig ezen szolgabíróshoz benyújtsák.

Csenejen, 1885. évi január hó 29-én.

Chemetz János.

t. szolgabíró

20.000 kötet nád,

legjobb minőségű, az itternoki uradalmon (utolsó posta Csősztelek) eladó. (42-32)

Bővebb tudósítást ad

A jószágigazgatóság.

HÁZ-ELADÁS.

Dimitrievits Milka, férj. Palanacski, és Dimitrievits Julka eladják, Mellenczén, a főútcában fekvő házukat szabad kézből. — Ugyanaz áll 3 szobából és egy patikai helyiségből, nemkülönbön egy melléképületből, 2 szoba, két és 800 □-ol udvari térségből.

Venni szándékozók forduljanak a tulajdonosokhoz Perlaszra. (45-22)

348. sz. b. v. 1884. (49-1.1)

Ujabb arverési hirdetés.

Reiter Ignátz, török-becei lakos részére. Krompits Milán, frányovai lakos ellen m. évi december hó 23-án, d. u. 2 órákor megtartott arveréskor vevők nem jelentkezvén, közhírré tétetik, hogy lovak, szarvasmarha, sertés, birka és csöves kukorica f. évi február hó 26-án, d. u. 2 órákor, Frányova községhezánál esetleg becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Török-Becsén, 1885. évi január 10-én.

Rankovits István.

kir. bírói végrehajtó.

Hirdetés. (56-1.1)

A „N.-becskereki gőz- és kádásfürdő részvénytársulatnak“ f. évi február hó 2-án tartott közgyűlésén az igazgatóság indítványára határozatfolt:

Hogy az 1884. évben eredményezett 122 forint 69 kr. tiszta nyereséményhez hozzácsatoltassék a 359 forint 63 kr. tevő tartalékalapból 354 forint 81 kr., mely összeggel együtvéve fedezendő a 9550 forint alapitókének 5% kamatja, illetőleg osztaléka.

Eanélfogva a részvényenként felosztandó 2 forint 50 kr. osztalék, f. hó 8-tól kezdve, Francz J. L. ur irodájában felvehető.

Nagy-Becsereken, 1885. évi február hó 2-án.

A nagy-becsereki gőz- és kádásfürdő részvénytársulat igazgatósága.

Hirdetés. (51-1.1)

A „Kis-zombori segély-egylet és hitel-szövetkezet“ f. évi február hó 16-án

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívattak.

A gyűlés tárgyai:

1. Elnöki jelentés s ezzel kapcsolatban az 1884. évi számadások bemutatása.
2. Felügyelő bizottsági jelentés.
3. A tiszta nyeresémény felosztásáról szóló választmányi indítvány.
4. Tiszti és szolgálai fizetés megállapítása.
5. Felügyelő bizottság, 3 választmányi tag és segéd-könyvelő választása.
6. Indítványok.

Kis-Zomboron, 1885. évi február hó 2-án.

A választmány mint igazgatóság.

Nádeladás

Rajtaska és Steri-Aradác pusztyán, az aradáci réten, osv. Bobor Rozáliánál. (43-32)

Bővebben a csősznél értekezhetni

Meghívás. (54-1.1)

A „Frányova-t.-becsei takarékpénz- és előlegszövetkezet“ t. cz. részvényesei ezennel tisztelettel meghívattak, miszerint f. évi február hó 6-án, d. u. 2 órákor az intézet helyiségében tartandó

III. rendes közgyűlésre

megjelenni sziveskedjenek.

Tanácskozási tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről.
2. A felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztása.
4. Két szövetkezeti tag megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése végett.
5. Igazgatóság indítványa a szövetkezet egy takarékpénztárra mint részvénytársaság átváltoztassék, valamint az e tekintetbeni alapszabályoknak előterjesztése.
6. Netáni indítványok.

Kelt T.-Becsén, 1885. január 11-én.

Eremits Pál,

elnök.

Az alapszabályok 24. §-a. Minden szavazati jogával élni akaró tag köteles két héttel a közgyűlés megtartása előtt üzlet részét a részvénybe saját nevére átíratatni s azt a közgyűlés megnyitást előzőleg a szövetkezeti pénztárba letéteményezni.

! Készpénz!

földek és házakra 5% kamattal mellett

a legkisebb összegtől a legmagasabbik adatig. A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik. A szükséges okmányok átadása alkalmával a kölcsönhöz irányított előleg minden magasságban azonnal kapható.

Pontos és gyors körösztulvezetés felett mindenki meggyőződve lehet, és szolgálak minden e szakmába vagy felvilágosításokkal bérmentve.

Első nagy-becsereki váltó és bizományi üzlet

Kadelsburger L.

Iroda: N.-Becsereken, Hunyady-(fő-)utca 608. sz.

Kadelsburger L.

első nagy-becsereki

váltó és bizományi üzlete

vesz és elad mindennemű állami és magánsorsjegyeket, arany és ezüst pénzeket, idegen bankjegyeket és valutákat. Beváltása mindennemű szelvényeknek; utalványok, pénztári jegyek, nyeresémények és szelvények leszámitolása; részletvelek valamennyi sorsjegyekről.

== Igérvények minden huzásra. ==

Első nagy-becsereki váltó és bizományi üzlet

Kadelsburger L.

Iroda: N.-Becsereken, Hunyady-(fő-)utca, 608. sz.

Értesítés.

Van szerencsém alábbi árjegyzéket kiválóbb fogyasztási cikkeknek a t. cz. közönség becses figyelmébe ajánlatni.

A nálam való közvetlen megrendelésnek haszna annyira szembevetendő, hogy vidéken lakó egyének érdekében alland, legjobb hírnévnek orvendező szállítási üzletemet igénybe venni, s legyen az előtétel, avagy szokatlanság mi valakit eddigi megrendelésektől tartóztatva, az egyszeri kísérlet elegendő leendő érdekeiről meggyőzni.

Vevőim mindazon előnyökben részesülnek, melyek a közvetlen forrásból való vétellel jarnak, s jó árul olcsó árak mellett nyernek.

Az olcsó csomagszállítás, mely szerint 5 kilós csomag az ország minden tájékára csak 30 kr., a szigorú tisztesség elve valamint azon körülmény is, hogy minden fogyasztási cikkek bármennyiségben is szolgálhatok, vállalatomnak már is óriási kiterjedést kölcsönöztek, s egyszerű levelező lap elegendő minden kényelmes módon, postautalvány vagy utánvétel mellett kézhez nyerni.

Árjegyzék.

Bécsi formás kolbász naponta friss	1 pár	frt	— 12
Pesti	1	—	5
Párizsi	1 kiló	—	1,10
Debreczeni	1	—	1,25
Győri füstölt	1 drb	—	— 10
Kassai vagy Prágai sódar nyers	1 kiló	—	1,25
„ „ „ „ fözve	1	—	2,80
Füstölt marhabas	1	—	1,35
Marhanyelv füstölt, nyers vagy fözve	1 drb	—	1,00
Szalámi magyar v. veronai	1 kiló	—	2,50
Krakói kolbász	1	—	1,60
Pörkölt szalonna	1	—	1,25
Rózsa paprika 1/2, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 kiló dobozban	1	—	2,50
Tarhanya	5	—	3,50
Maccaroni	5	—	3,50
Gardinette 1 lada	5	—	10,00
Caviar friss dobozban	1/2	—	2,00
Ajóká sós gennai	1	—	2,00
Sardiniai orosz páczolt	1 doboz	—	2,50
„ „ olajban	1/2 doboz	—	— 40
Ementhali sajt legfinomabb	1 kiló	—	1,50
Groyi	1	—	1,00
Gorzonzola	1	—	1,60
Hoquefort	1	—	3,00
Parmai régi olasz sajt	1	—	2,20
Imperial valódi	12 darab	—	1 lada 2,40

Nagyrahecsült megrendeléseit várva maradtam

kiváló tisztelettel

PLESCH H.

Budapest.

(400-2216)

Kiadóhivatal Budapest, V. Nádor-utca 7. sz.

Előfizetési árak a „Pesti Hírlap“-ra:

Egész évre	14 ft
Félévre	7 ft
Negyedévre	3 ft 50 sz
Egy hóra	1 ft 20 sz
Egyes szám helyben	4 kr
Vidéken	5 kr

PESTI HIRLAP mindennap, az ünnepek és vasárnapok, valamint követő napokon is, 2-2% ivén.

LEGOLCSOB, LEGJOBB, LEGELTERJEDTEBB MAGYAR POLITIKAI NAPILAP.

Mutatványszámok kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küldetnek.

